

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Et apparueru[n]t fo[n]tes aquaru[m], & reuelata su[n]t fundame[n]ta orbis
terraru[m], Ab increpatione tua domine: Ab inspiratione spiritus iræ tuæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

gratiae domini in me, quarum indignatio ebibit spiritum meum, & terrores domini
 militant contra me. Multa de sagittis eiusmodi passim legimus, ut & psal.
 sagittas suas ardentibus esse cit.

Sunt ergo ista fulgura, fulmina, sagittae, eadem uerba legis, terrentia, turbam
 & contingunt cor peccatoris, perseverat enim propheta ad huc, in explicando
 & inculcando officio legis. Vnde & hic uersus, argumento est, uersus praecedentes,
 posteriori sententia intelligendos esse de ministerio uerbi legalis, magis
 esse uerbum & multiplex in opere suo, quod in corde peccatoris operatur,
 terendo, minando, arguendo, urendo, &c.

Ideo & uersus in Sina monte symbolis tempestatis, & hoc alijsq; locis, ut
 uersus uersus tempestatis, explicatur, quae omnia in magis ac feliciter experientia
 intelliguntur, quae uerbis edisserantur, quando quidem & propheta quasi suis uerbis
 ea nequit consequi, ad historiam sese recepit & allegoricis uerbis uoluit
 indicare magis quam explicare.

Quare & nos, si alia non possumus complecti, hoc sumus contenti, uniuersa
 illa tempestate montis Sinai & omnium uerborum, quibus illa refertur, non
 traditorum illum tumultum, quem suscitatur uerbum dei, in corde peccatorum,
 quo ad odium sui & mundi mutantur, salubriterque occiduntur. Haec enim
 sunt bella domini uirtutum, qui de caelo dimicat contra eos, sicut Iudit,
 v. dicit Dibora. Ut ster summa, scopus & intelligentia huius psalmi in hoc,
 quod Christus passus, resuscitatus, per spiritum sanctum predicatus, creditus
 & cultus, humiliat superbiam mundi. Hic est enim summarius & breuis intellectus
 huius totius psalmi, ut facile quicuique intelligit, qui obseruat.

Dicit autem, dissipauit eos, hoc est, dirupit atque diuisit, non enim uenit pacem
 mittere sed gladium, quo non modo a domesticis suis, sed etiam a seipso diuisus
 deretur homo odio animae suae in hoc mundo. Et fulgura non tantum misit, sed
 multiplicauit, ut multitudinem praedicantium mundum tumultu crucis inuolueret,
 sic & psal. lxxvii. Dominus dabit uerbum Euangelisantis uirtute (exercituum)
 multa. Mitta, inquit, piscatores multos & piscabuntur eos. Salutaris ergo
 dissipatio & conturbatio ista, qua ad ueram unitatem & pacem ducuntur. I. I.
 Reg. xxij. sic dicit. Et misit sagittas suas & dissipauit eos fulgur & consumpsit
 eos. Aliqui per fulgura, intelligunt miracula, quibus dominus sermonem Apostolorum
 locum confirmauit, quos permitto in suo sensu abundare, neque enim inepte dicit.

Et apparuerunt fontes aquarum, & reuelata sunt fundamenta orbis terrarum,

Ab increpatione tua domine: Ab inspiratione spiritus irae tuae.

Hoc ad historiam nullo modo pertinere potest, in qua nihil de fontibus
 aquarum, & fundamentis terrarum dicitur, nisi illud Exodi. xv. alligat. Venierunt
 in Helim, filij Israel, ubi erant duodecim fontes & septuaginta palmae,
 quibus figurati sunt duodecim Apostoli & septuaginta discipuli Christi, communi
 omnium iudicio, ut sic propheta, totius exitus historiam, carptim tractet
 & pro libertate spiritus sui, mysteria noui testamenti canter. Reuera enim, per
 ministerium uerbi, cognouit mundus, Apostolos esse fontes aquarum, principes
 orbis terrarum, sicut promissum erat Abraham & semini eius. Sic & psal.
 xliij. Pro patribus tuis nati sunt tibi filij, constitues eos, principes: super omnem
 terram. Idem psal. lxxvii. dicit: In Ecclesijs benedicite domino, de fontibus Israel.

li iij Siue ergo

Apostoli &
libri apostolo
rum idem.

Siue ergo, uiuos Apostolos & prophetas, siue eorum libros intelligamus, nisi eos dominus, per uerbi ministerium & miraculorum uirtutes reuelasset, & magificasset, ita nec libros & intellectus eorum, nisi reuelante spiritu Christi, ullus talis ac tãtos arbitraretur, qui fontes & fundamenta essent terrarum. At intellectus & sensus Apostolicus, optimum, quod in Apostolis fuit esse recte creditur, ut nihil sint, reliquæ uestium, ossium, locorum, quæ simplicis uulgi fidem utcumq; alunt, ad reliquias librorum seu potius sensus, qui nullis libris relin qui potest, sed solius spiritus beneficio seruari in cordibus fidelium suorum. Hæc sunt fundamenta, de quibus Paulus Ephe. ij. dicit. Iam non estis hospites & aduenæ, sed estis ciues sanctorum & domestici dei superædificati supra fundamentum Apostolorum & prophetarum.

Quare & hic uersus, pars argumenti est, prophetam hoc psalmo loqui in spiritu, & de historia, sumptam; allegoriam literaliter tractare, in Christo.

Increpatio sa
lubris.

Hoc totum autem factum dicit, non arbitrio humano aut providentia nostra. Quis enim uerbo suo tantam uirtutem unq; tribuit, ut hæc fierent, quæ ministrato Euangelio per mundum, facta sunt, incredibilia magalia dei, hoc psalmo prædicta & nunc impleta? Facta ergo sunt hæc, ab increpatione tua domine, quia increpasti gentes & perijt impius, salubriter increpati, in melius sunt mutati, sic Ioh. an. xvj. Ille arguet mundum de peccato. Et Ro. xj. conclusit enim deus omnia sub incredulitate, ut omnium miseretur. Et. iij. ut obstruatur omne os, & subditus fiat mundus deo, quia ex operibus legis non iustificatur omnis caro, coram illo.

Altera pars uersus, ab inspiratione spiritus iræ tuæ, sic enim in hebreo distinguitur, Spiritum iræ dei componit cum inspiratione, qua uiuificatur homo uel animal uiuum, ut Gen. ij. Spirauit in faciem eius spiraculum uitæ. Nonne spiritus iræ potius occidit, q̄ inspiret uitam? Ita sane, spiritus est qui arguit mundum de peccato & reuelat iram dei super omnem hominem, ut Ro. j. dicitur, sed hoc ipso illis, qui hac ira humiliantur, inspirat uitam gratiæ. Sic Iam. xj. Percutiet terram uirga oris sui, & spiritu labiorum suorum interficiet impiū.

Habemus ergo ministerium prædicationis Ecclesiasticæ hic descriptum, & fructum resurrectionis Christi crucifixi, quæ omnia per spiritum sanctificationis facta esse dicit, quemadmodum & Paulus Ro. j. loquitur, in super scriptio- ne sua, qua breuissime & pulcherrime, omnia comprehendit, quæ de ministerio uerbi & fructu resurrectionis Christi, hoc psalmo dicta sunt, ut facile est uidere diligenter utraq; conferenti & obseruanti.

Misit de summo & accepit me. Et assumpsit me de aquis multis.

Cum in superioribus, Christus confessus sit, sese passum, clamasse & exaudiri, deinde miracula per resurrectionem suam per orbem, uerbi ministerio, facta, cecernerit, merito quaritur, cur denuo gloriatur se assumptum de multis aquis, Nec enim postq̄ suscitatus & prædicatus est, de aquis assumptus est. Ego non arbitror, reuerti eum ad id quod coeperat de sua liberatione, quasi de mirabilibus uerbi prædicta interseruerit: Sed pro simplici ratione consequentiæ, opinor eum nunc loqui in persona Ecclesiæ suæ. Postq̄ enim prædicatus est uerbum Crucis, turbati peccatores & ad fidem conuersi fuerunt, mox coepta est persecutio, prima omnium apud Iudeos, donec ad gentes ire cogèrentur Apostoli, propter incredulitatem & furorem eorum.

Quare eã